

TMMOB Açıklaması... SU KAYNAKLARIMIZIN KORUNMASI, GELİŞTİRİLMESİ VE İYİLEŞTİRİLMESİ ŞART!

Ülkelerin giderek büyüyen temiz su ihtiyacı sorununa, içilebilir su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir yönetimine dikkat çekebilmek için ilan edilen 22 Mart Dünya Su Günü nedeniyle TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından basın açıklaması gerçekleştirildi. Açıklamada şunlar dile getirildi:

Ülkelerin sürdürülebilir kalkınma hedeflerinde büyük önem arz eden su, insanların ve gezegenin sağlığı ve refahı için en önemli ihtiyaçlardan biridir. Ancak suyla ilgili amaç ve hedefler konusundaki ilerlemeler, dünya genelinde tüm hükümetlerin sürdürülebilir kalkınma gündemini tehlikeye atarak endişe verici bir şekil almaya başlamıştır. Bu sebeple, 1993 yılında Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 22 Mart tarihi 'Dünya Su Günü' olarak ilan edilmiştir. İlk kez 1992'de Birleşmiş Milletler Çevre ve Kalkınma Konferansı'nda önerilen "Dünya Su Günü", ülkelerin giderek büyüyen temiz su ihtiyacı sorununa dikkat çekmesi, içilebilir su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve sürdürülebilir yönetimi amaçlarıyla kabul edilmiştir.

BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SDG) doğrultusunda, 2030 yılına kadar herkesin güvenli bir şekilde erişebilir temiz suya ulaşabilmesi taahhüt edilmiştir. New York'ta düzen-

lenecek olan 2023 Su Konferansında, su krizini çözmek üzere cesur adımlar atılarak bir Su Eylem Planı oluşturulması hedeflenmektedir.

Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) rapor ve çalışmaları dikkate alındığında, Akdeniz Havzasının küresel iklim değişikliğine karşı en hassas bölgelerden birisi olduğu görülmektedir. IPCC'nin öngörülerine göre küresel ortalama sıcaklıklar 1.0°C arttığında Akdeniz havzasındaki artış 1.5°C olacak ve yağışlar ise %12 azalacaktır. Yaşanan iklim değişikliğiyle birlikte sıcaklık artışlarının yanı sıra yağışlarda da düzensizlikler oluşması beklenmektedir. Başka bir deyişle kısa sürede daha şiddetli yağışların meydana getireceği seller ve taşkınlara vurgu yapılmaktadır.

Ülkemizde ise; hızlı ve çarpık kentleşme, kontrolsüz nüfus artışı ve göçmen akımı, endüstriyel faaliyetler sonucunda ortaya çıkan katı ve sıvı atıklar, katı atık depolama tesislerinin yanlış yer seçimleri, su havzalarının imara açılması, rant odaklı madencilik faaliyetleri, tarım alanlarında bilinçsiz gübre ve tarım ilacı kullanılması yerüstü ve yeraltı suyu kalitesini ciddi olarak tehdit etmekte ve su kaynaklarımız hızla kirlenmektedir.

Meteoroloji Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan en son (2022-2023 su yılı) yağış raporuna göre; son 5 ayda yaşanan yağışların normalle-

rinin % 39 altında olduğu ve son 63 yılın en düşük seviyesinde olduğu belirtilmektedir.

Su kaynaklarının korunması, geliştirilmesi ve iyileştirilmesi, ihtiyaç önceliklerine uygun olarak sürdürülebilir bir şekilde kullanımının sağlanması öncelikli olarak çözüme kavuşturulması gereken bir sorun olarak önümüzde durmaktadır. Şehirlerimizdeki şebeke kayıp kaçak oranları halen mevzuatta tanımlanan hedeflere ulaşmamıştır. Su hizmetlerinin bir kamu hizmeti olarak sürdürülebilir bir şekilde verilebilmesi için sorumlu kurumların teknolojik imkân ve kabiliyetlerinin artırılması ve liyakatli personel ile desteklenmesi önem kazanmaktadır.

DSİ 2022 yılı faaliyet raporunda Türkiye'nin Yatırım Bütçesinden son yıllarda aldığı payın içme suyu projelerinin hedeflenen sürede tamamlanmasını mümkün kılmadığı belirtilmektedir. Çözüm olarak önerilen belirli ölçekteki belediyelerin içme suyu tesisleri işletmesinin yap-işlet-devret veya işlet-devret modeli ile ihale edilmesi suyun özelleştirilmesi anlamını taşımaktadır ki kabul edilemez bir öneridir.

6 Şubat günü yaşadığımız Kahramanmaraş depremleri geniş bir coğrafyada büyük yıkıma yol açmıştır. Depremler sonucu beş milyona yakın kişinin bölgeden göç ettiği tahmin

edilmektedir. Kalanlar ise yaşam mücadelesi vermektedir. Gelineen noktada en büyük sıkıntılar barınma, hijyen ve elbette temiz suya erişimde yaşanan zorluktur.

15 Mart günü Şanlıurfa, Adıyaman ve Malatya'nın bir bölümünde yaşanan sel ve taşkınlar depremzedelerin daha da mağdur olmasına yol açarken, seller nedeniyle Şanlıurfa'da 16, Adıyaman'ın Tut ilçesinde 3 yurttaşımız hayatını kaybetmiştir. Dere taşkın yataklarının imara açılması bir kez daha felaketle sonuçlanmıştır.

Öte yandan deprem bölgesinde enkaz atıklarının dere yataklarına döküldüğü yönünde oldukça yoğun şikâyetler alınmaktadır. Başta asbest olmak üzere tehlikeli kimyasal maddeler içeren enkaz atıklarının dere yataklarına dökülmesi yağışlarla oluşacak atık sızıntı sularının toprak ve yeraltı sularına karışarak tarım topraklarımızın ve içme sularımızın kirlenmesine neden olacaktır. Bu nedenle enkaz atıkları öncelikle geçici depolama alanlarında depolanmalı sonrasında da Tehlikeli atıklar, tıbbi atıklar, elektronik atıklar, yıkıntı atıkları ve organik atıklar ayrıştırılarak her biri kendi prosedürleri uygulanarak bertaraf edilmelidir.

Yeniden yapılanma sürecinin başladığı bölgede, öncelikle kentlerin altyapılarındaki bakım, onarım ve yenileme işlerinin bir an önce tamamlanarak halkın mağduriyetinin giderilmesi gerekmektedir. Keza çadır ve konteyner bölgelerindeki altyapı eksiklerinin giderilmesi de acil bir sorun olarak önümüzde durmaktadır.

Çalışmaların yaşananlardan ders çıkararak bilim ve teknolojinin rehberliğinde yürütülmesi, kalıcı yerleşimlerin kadim kentlerimizin kimliklerinin kaybettirmeden, çevreyle, ekosistemle uyumlu, iklim değişikliğine duyarlı, yeşil alanı, parkı, sosyal donatı alanlarıyla bir bütün içinde oluşturulması önem taşımaktadır.

1972 Stockholm Birleşmiş Milletler İnsan Çevresi Konferansı Deklarasyonu'nun 1. maddesine göre; *"...İnsanın, hürriyet, eşitlik ve yeterli yaşam koşullarını sağlayan onurlu ve refah içinde bir çevrede yaşamak temel hakkıdır. İnsanın, bugünkü ve gelecek nesiller için çevreyi korumak ve geliştirmek için ciddi bir sorumluluğu vardır..."*, 2. maddesine göre de; *"...bugünkü ve gelecek nesiller için ihtiyaca göre özenli planlama veya yönetim ile dünyanın doğal kaynakları, hava, su, toprak, flora ve fauna dahil, özellikle de doğal ekosistem-*

leri temsil eden örnekler korunmalıdır..."

Anayasa'nın 56. maddesine göre "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek Devletin ve vatandaşların ödevidir..."

Bireylerin ve toplumların sağlıklı, içilebilir, temiz suya her durumda koşulsuz ve bedelsiz ulaşması ve tüketim hakkı kısaca "su hakkı" temel bir insan hakkı olan yaşam hakkı olarak görülmeli, suyun ticarileştirilmesinden ve su kaynaklarımızın özelleştirilmesinden vaz geçilmeli, su yönetim sistemlerine sivil toplum kuruluşları, meslek örgütleri ile halkın katılımını esas alan mekanizmalar geliştirilmesi hedeflenmelidir.

Uluslararası sözleşmeler ve Anayasa'nın vermiş olduğu görev ve sorumluluk bilinciyle hareket eden TMMOB, insan ve canlı yaşamının devamlılığı adına, su konusunda sağlıklı, adil ve sürdürülebilir çözümler üretilebilmesi için, sağlıklı bir çevrede yaşama hakkının bir insan hakkı olarak ve kamusal bir anlayışla ele alınması gerektiğinden hareketle bilimi ve hukuku yok sayan, yağma ve talan uygulamalarının karşısında mücadelesini sürdürecektir.

tmmob
elektrik mühendisleri odası
izmir şubesi

tmmob
makina mühendisleri odası
izmir şubesi

7. İZMİR RÜZGÂR SEMPOZYUMU ve SERGİSİ

21-22 Eylül 2023

MMO TEPEKULE KONGRE VE SERGİ MERKEZİ

Anadolu Cad. No: 40 Bayraklı - İZMİR Tel: (232) 462 33 33 / 2299

www.ruzgarsempozyumu.org

[/ruzgarsempozyumu](https://www.instagram.com/ruzgarsempozyumu) [/ruzgarsempozyumu](https://www.facebook.com/ruzgarsempozyumu)

